

Oficiālās statistikas iestāžu koordinācijas sanāksme

Datums: 2025. gada 7. novembris

Vieta: Rīga, Centrālā statistikas pārvalde, 504.kab.

Laiks: plkst. 11.00–12.30

Piedalās:

CSP, valsts institūciju pārstāvji¹

Darba kārtība:

1. Atklāšana un sveiciens Valsts svētku mēnesī
2. Oficiālās statistikas programmas aktualitātes
3. Datu publicēšana portālā
4. Aktuālais Eiropas Statistikas sistēmā
5. Diskusija un iestāžu pieredzes apmaiņa par turpmāko sadarbību
6. Citi jautājumi

1. Atklāšana un sveiciens

Sanāksmi atklāja Komunikācijas un pakalpojumu pārvaldības departamenta direktore Ginta Ozola, sveicot klātesošos Latvijas valstiskuma mēnesī! Sekoja izklāsts par aizvadīto Pasaules statistikas dienu (20. oktobris), kura norisinās reizi piecos gados, kā arī īsumā tika pastāstīts par sabiedrības informēšanas aktivitātēm — semināru pedagogiem “Statistikas mācību stunda”, sociālo tīklu kampaņu par datu vizualizāciju un cilvēkstāstiem statistikā. Tika izteikti apsveikuma vārdi Robežsardzes pārstāvēm Valsts Robežsardzes dienā!

2. Oficiālās statistikas programmas (OSP) aktualitātes

Prezentēja A. Svārups-Lūse.

- Tika atgādināts, ka OSP ir oficiālās statistikas saraksts, kas noteikts Statistikas likuma 6. pantā.
- OSP sastāv no četrām tabulām, kuras detalizē datu avotus un rādītājus.
- No 2026. gada OSP tiks apstiprināts uz trim gadiem (2026–2028), kas samazinās administratīvo slogu un normatīvo aktu biežumu.
- CSP nodrošinās konsultācijas iestādēm par OSP sagatavošanu (e-pasts: OSP@csp.gov.lv).

3. Datu publicēšana portālā

Prezentēja L. Saleniece.

- Prezentācija tika iesākta ar “Pašvaldību sniegtās sociālās palīdzības kopsavilkums” (LM dati), ar ieskatu nākotnē, lai iestādes saskatītu kādas iespējas ir apstrādāt viņu publicētos datus, ja tas tiek darīts portāla datubāzē.
- Dati tiek publicēti atbilstoši atvērto datu principiem: pieejami mašīnlasāmā formātā, ar API, bez maksas un bez autentifikācijas.
- Publicētajiem datiem jābūt standartizētiem, ar garām laikrindām un iespējami lielu analītisko potenciālu.

¹ Sanāksmē piedalījās: SPKC, ZM, PMLP, Valsts Robežsardze, LVĢMC, VDZTI, BAC, LM, LNB, UGFA, CSDD, IeM IC, DAP, IUB, ATD, VUGD, IeVP, ZVA, KM, VAAD, VDI, VAAD, TA, VMNVD

- Dati tiek indeksēti Google un publicēti arī angļu valodā.
- 2025. gadā turpināta sadarbība ar vairākām iestādēm, tostarp AREI, NVA, FID, IEVP un SPKC.
- Iestādēm jāievēro datu publicēšanas termiņi un jāseko līdzi plānotajiem datu atjaunošanas datumiem.
- Kontaktadrese jautājumiem: portals@csp.gov.lv.

4. Aktuālais Eiropas Statistikas sistēmā (ESS)

Prezentēja I. Zemeskalna.

- Informē par apstiprināto ESS kopējo pozīciju par statistikas nākotni (2025. gada 21. maijs).
- Informēja par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par Vienotā tirgus un muitas programmu (2028–2034), tajā skaitā - Eiropas Statistikas ietvaru.
- Latvija sagatavojusi un Ministru kabinetā (04.11.2025.) saskaņojusi nacionālo pozīciju par Padomes secinājumiem par Eiropas Savienības statistiku – Padomes deklaratīvu atbalstu Eiropas Statistikas sagtaavotājiem.

5. Diskusija un iestāžu pieredzes apmaiņa

Dalībnieki dalījās pieredzē par OSP sagatavošanu un datu publicēšanas procesu, uzsvēra nepieciešamību pēc vienotiem standartiem un regulāras komunikācijas ar CSP.

IeM Informācijas centrs (IeM IC) uzdeva jautājumu par to, kas nosaka oficiālās statistikas datu publicēšanas apjomu un kā tiek noteiktas datu lietotāju vajadzības. CSP pārstāvis U. Ainārs norādīja, ka ir būtiski līdzsvarot publicējamo informāciju. Datu lietotāju vajadzību identificēšana ir iestādes atbildība.

Valsts robežsardze aktualizēja jautājumu par valstu nosaukumu saīsinājumu atšķirībām Eurostat un CSP prasībās (Eurostat prasība - trīs burtu saīsinājums, CSP prasība - divu burtu saīsinājums). U. Ainārs informēja, ka jautājums pieņemts izpētei.

Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde (PMLP): gatavojas iekšējiem uzlabošanas darbiem, tajā skaitā - attiecībā uz statistikas nodrošināšanu. Piemin CSP izsūtīto vēstuli iestādēm par plānotajām datu vajadzībām, sagaida atbildi un informācijas apkopojumu; ir baža par citu iestāžu prasībām attiecībā par PMLP datiem. Tika uzdots jautājums par CSP plāniem datu analītikas un prognožu attīstībā. PMLP tas varētu būt vērtīgi, piemēram, pasu izsniegšanas pieprasījuma pieauguma prognozēšanai. G. Ozola atbildē piemin Valsts prezidenta iesniegtos grozījumus Valsts pārvaldes iekārtas likumā, piedāvājot noteikt veidu, kādā notiek valsts un pašvaldību rīcībā esošo datu apstrāde atkalizmantošanai valsts pārvaldē. Kādā no nākamajām reizēm CSP eksperti varētu pastāstīt par CSP attīstības virzieniem (drošā datu vide un datu savākšana).

Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācija uzsvēra, ka analītikas veikšanai nepieciešami gan dati, gan atbilstoši resursi, un interesējās par CSP iespējām sniegt atbalstu analītikas jomā.

IeM IC aktualizēja jautājumu par atšķirību starp datiem un statistiku. G. Ozola atbild, ka statistika ir apstrādāti dati. Dati ir, piemēram, mikrodatu līmenī.

CSP pārstāvis R. Romanovskis aicināja iestādes sniegt informāciju par savām aktivitātēm, kontaktpersonām statistikas jomā un pārstāvniecībām starptautiskos formātos. Valsts robežsardze informēja par līdzdalību Eurostat un Frontex darba formātos. PMLP norādīja uz dalību OECD un Eurostat iniciatīvās migrācijas un patvēruma statistikas jomā. IeM IC piebilda, ka visi partneri tiek virzīti sadarboties ar CSP kā koordinējošo institūciju.

Valsts robežsardze interesējās par iespējām uzlabot datu apstrādes procesu un iespēju piesaistīt CSP ekspertu konsultācijas. G.Ozola - piefiksējam kā interesējošu tēmu.

Slimību profilkakes un kontroles centrs (SPKC) interesējās par CSP attīstības plāniem, īpaši datu savākšanas un izplatīšanas posmā, kā arī minēja Eiropas Narkotiku aģentūras pozitīvo vērtējumu par klimata paneli, uzsverot šādu rīku attīstības potenciālu starpiestāžu sadarbībā, lai piešķirtu jēgu sniegtajiem datiem. G.Ozola - piefiksējam kā tēmu nākamām gadam.

Valsts augu aizsardzības dienests (VAAD) pateicas par sadarbību un veikto darbu saistībā ar datu publicēšanu. Aktualizē jautājumu par datu konfidencialitāti, atsaucoties uz tiesvedības pieredzi pirms apmēram trīs gadiem, kad ar tiesas lēmumu bija jāpublicē dati.

Aktualizē arī jautājumu par izplatītajiem augu aizsardzības līdzekļiem- ko pieskaita kā izlietos augu aizsardzības līdzekļus (jo praksē ir izpratnes atšķirības starp datu sniedzējiem); nepieciešams padoms metodoloģijas izstrādē. Piemin arī, ka VAAD bijis ES audits un jautā, vai šādi audiiti var atkārtoties arī nākotnē. G.Ozola ziņo, ka iepriekšējais Eiropas Statistikas prakses kodeksa audits bijis 2023.gadā, šobrīd notiek darbs pie ieteikumu ieviešanas. Informācija par nepieciešamo metodoloģisko padomu pieņemta zināšanai tālākai saziņai ar CSP ekspertiem.

Zemkopības ministrija (ZM) precizē, vai konfidenciali dati ir arī SIA dati. G.Ozola atbild, ka tie arī ir konfidenciali dati, attiecināmi kā uz fizisku personu.

Autotransporta direkcija (ATD) informē, ka saņem ļoti daudz vēstules un e-pasts ir portālā. Jautā par iespējām samazināt nepieciešamo publicēto darbinieku datu apjomu Statistikas portālā, aicinot izvērtēt alternatīvus risinājumus – e-pastu saziņai.

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (VUGD) informē, ka dati ir arī detalizētāki un viņu sistēmā. Statistikas portālam tiek sagatavots manuāli. Ierosina, pārskatīt veidu, kā līdz šim nodod datus, piemēram izveidojot starp sistēmām savienojumu.

Sanāksmes noslēgumā iestādes aicināja CSP informēt par pieejamajiem grantiem un mācību iespējām (ESTP kursiem), informāciju sākotnēji nosūtīt e-pastā. IeM IC izteica interesi par datu vākšanas sistēmu modernizācijas projektu iespējām.

6. Citi jautājumi

Paziņots, ka nākamā koordinācijas sanāksme notiks 2025. gada 16. decembrī plkst. 15.00 (attālināti).

Sanāksmes noslēgums

Sanāksmi noslēdza ar pateicību dalībniekiem par sadarbību un ieguldījumu oficiālās statistikas attīstībā.

Pielikumā prezentācija:

1. CSP prezentācija